

Foto M.Soukup

Dětí ve škole mírně přibýlo

Téma školství neopouštíme ani v tomto poprázdninovém vydání Harrachovského zpravodaje. Zatímco téma minulého vydání bylo zrušení střední školy v našem městě, nyní se budeme zabývat optimističtějším děním kolem harrachovské základní školy, ve které právě začal nový školní rok 2011/2012 a s ním nastoupilo do naší školy 15 nových prvňáčků. Již od doby obrození patří rozvoj základního školství mezi nejhlavnější pilíře života v českých městech a obcích. Harrachov samozřejmě nevyjímaje. Provoz a rozvoj školy to jsou na prvním místě peníze, které v této oblasti musí vynakládat

stát, kraje a v neposlední řadě také města a obce. Pryč jsou bohužel doby, kdy v rámci jednoho ročníku i zde v Harrachově nastupovalo i přes 50 dětí, což v praxi obnášelo rozdělení do dvou tříd. Dnes již v případě naší školy „áčáky“ či „bécáky“ nelze pohlédnout. Naopak v posledních letech se nedaří naplnit krajský normativ, který předpokládá minimálně 17 žáků na třídu, a to znamená jediné, nutnost dofinancovávat zajištění výuky z městských rozpočtových zdrojů. O tom, že oblast školství není současnému vedení města nikterak lhostejná, popisujeme na následujících stránkách hlavního tématu.

Bez úspor to nejde

Osvědčené přísloví říká, že peníze jsou vždy až na prvním místě, takže si na úvod představme, jak to s financováním základních škol v naší zemi je.

Školy (nejen ty základní) jsou již delší dobu financovány výkonově, tj. podle počtu zapsaných žáků. Na každou jednotku výkonu (žáka) je stanoven krajský normativ. Pro stanovení krajského normativu je jedním z rozhodných ukazatelů průměrný počet žáků ve třídě v příslušném oboru vzdělání ve školách v rámci dotyčného kraje. U škol tohoto typu a velikosti krajský normativ předpokládá 17 žáků na třídu. Pokud škola této hodnoty dosahuje, jsou výdaje na vzdělávací činnost školy plně hrazeny ze státních prostředků rozesílaných krajem. Vinou nedobré populační křivky i dalších nepříznivých faktorů, například v podobě úbytku zde žijících občanů, naše škola už dlouhodobě nedosahuje tohoto stanoveného normativu a s největší pravděpodobností ani v nejbližších letech dosahovat nebude. Což v praxi znamená zvýšený výdaj města při dofinancování zákonem stanovené výjimky z počtu žáků. V minulých dvou letech to městský rozpočet stálo částku dosahující hodnoty 700 tisíc korun. V době neustále zvyšujících se nákladů a zároveň klesajících příjmů je tato částka z pohledu vedení města vysoká. Proto jím byly podniknuty kroky, aby se tato částka snížila, ale zároveň aby neutrpěla výuka a došlo k minimálnímu slučování tříd. „Jednali jsme s vedením školy, také s odborem školství krajského úřadu a po vzájemné dohodě jsme pozvali do školy metodickou pomoc, abychom prověřili, jestli je možno ještě někde uspořít.“

Během té doby jsme také uskutečnili setkání s pedagogickými pracovníky ZŠ, poté také s rodiči dětí, které navštěvují ZŠ, a stanovili jsme si určitá pravidla. Ta spočívají v tom, že v případě sekce nepedagogických pracovníků se více již škrtat nedá. Co se týká žáků, potažmo rodičů, tam již byla provedena také patřičná opatření, neboť naší snahou je vrátit se ke stavu před dvěma lety. To znamená, že nechceme slučovat třídy na prvním stupni a také jsme nechtěli, aby se slučovalo vyučování na druhém stupni, které se týká jazyka anglického, češtiny a matematiky, kde se slučovala jedna hodina týdně. Rozdělili jsme sloučení tříd na druhém stupni, takže tím se fakticky vracíme ke stavu před dvěma lety,“ popisuje ve zkratce již některé provedené změny starostka města Eva Zbrojová.

Provedená metodická pomoc ze strany krajských úředníků doporučila mj. bez náhrady zrušit funkci zástupce ředitele. To se také v závěru uplynulého školního roku stalo, nedošlo však k personálnímu propuštění, protože bývalá zástupkyně bude nadále učit na prvním stupni, na který má aprobaci. Dalším pozitivním krokem učiněným vedením města bylo získání dvou nových žáků z Kořenova, kteří po absolvování prvního stupně ve svém bydlišti zbytek své povinné školní docházky prožijí v Harrachově.

I tato skutečnost má pozitivní dopad na hospodaření školy, neboť získáním těchto dvou nových žáků se zvýší poskytovaný státní příspěvek o dalších 80 tisíc korun. Navíc je velmi reálný předpoklad, že v příštím roce k nám z Kořenova může přestoupit ještě více žáků, a tím se objem od státu získaných prostředků ještě o něco zvýší.

Méně spojování tříd

Kvůli úbytku žáků, a tím rostoucích nákladů na financování v minulých letech, došlo k spojování výuky v rámci jednotlivých tříd. Společná výuka některých předmětů pro žáky z více ročníků je možná na prvním i druhém stupni školy. Využití ji lze především u předmětů výchovného zaměření (tělesná, výtvarná a hudební výchova atd.), ale i ostatních předmětů v závislosti na počtu žáků ve spojovaných ročnících (např. 18 žáků 8. a 9. ročníku umožňuje pracovat skupinově i v jiných předmětech). Tato organizační forma výuky předpokládá příslušnou odbornost učitele a je samozřejmě náročnější na přípravu hodiny. Každý takový zásah do výuky však z převážné míry vnáší nelibost především mezi rodiči. Zde je třeba hledat neustálé kompromisy. Proto bylo třeba zavést pravidelnou komunikaci mezi rodiči, školou i vedením města. Zástupci rodičů si zásadně nepřáli spojování výuky klíčových předmětů jakými jsou český a cizí jazyk nebo matematika. V případě prvního stupně pak především prvouka. Výsledkem těchto společných jednání byl skutečně nalezen kompromis ve formě toho, že v rámci důležitých předmětů na druhém stupni ke sloučení nedojde, Otazník ještě visel v případě prvouky. I ta nakonec nebude slučována, neboť městští zastupitelé na svém červnovém zasedání schválili příspěvek na dofinancování provozu školy, v rámci něhož je započítána varianta nespojované prvouky. Kompromisem ze strany školy je pak výše uvedené

Foto: M. Soukup

Začala nám škola

Klíčovým mezníkem pro provedení změn je vždy začátek nového školního roku. Ten pro tento školní rok 2011/2012 započal ve čtvrtek 1. září 2011. Hned první dobrou zprávou bylo, že do první třídy nastoupilo 15 nových žáčků, což je oproti loňskému roku nárůst o jednoho prvňáčka. Nejen je přišla pozdravit za vedení města starostka Eva Zbrojová. Díky snaze přilákat do naší školy nové žáky lze za úspěch určitě považovat i nástup dvou kořenovských žáků do šesté třídy. Nově přichozí i ti dosavadní žáci se mohou těšit ze služeb nově zrekonstruované školní kuchyně v níž se vyměnila všechna okna a dle požadavků hygieniků došlo na zásadní výměnu vzduchotechniky. Investici čítající téměř půl milionu korun se podařilo realizovat i díky rozhodnutí členů zastupitelstva vzdát se svých odměn za výkon jejich funkce. Určitou obměnou prošlo i zařízení školní družiny. V rámci započatého školního roku bude tedy harrachovskou základní školu navštěvovat celkem 118 dětí. Z toho 68 na stupni prvním a 50 na druhém. „V porovnání s loňským rokem je to číslo vyšší, neboť zde studovalo jen 114 žáků. Nicméně jsme optimisticky doufali v číslo 120 žáků, kterého jsme dosahovali v předešlých ročnicích. Ale i s tímto počtem můžeme být spokojeni,“ řekla ředitelka ZŠ Harrachov Alena Bervicová.

Zkrátka demografická křivka spojená s nižší porodností a s odchody celých rodin z našeho horského střediska se naplno objevuje právě zde. V posledních letech díky populačnímu nárůstu narozených dětí (rodí totiž silnější ročníky z předchozí dekády) můžeme mít důvod k optimismu. Jak přiznávají sami odborníci, podle statistiky se již do dalších let žádný výraznější nárůst v počtu narozených dětí neočekává, ba naopak demografická křivka bude klesat. V celé společnosti postupně dojde k záporné bilanci v počtu obyvatel. Jinými slovy bude opět více lidí umírat, než se nových rodit. Proto nejen v Harrachově, ale vlastně v celé zemi musí být školská struktura na toto připravena. Pryč jsou ty doby, kdy byly pro každý ročník otevírány dvě třídy a při velikosti školy se řeší problém, kam docházející žactvo vůbec umístit. Nyní naopak mohou prostory školy připadat příliš veliké. Nepříznivý demografický poměr pak ve finále bude ještě více znamenat nápor na obecní samosprávy ohledně záležitosti financování. Fungující školství však pro rozvinutou společnost hodně znamená a jako každá služba tvořená lidmi má svoji cenu.

zrušení ředitele, což znamená další úspory. „Uvedených kroků ze strany vedení města a školy si velmi ceníme. Jsme rádi, že oproti minulým létům nedochází v rámci tříd ke slučování výuky u tak důležitých předmětů jako je čeština, angličtina či matematika. Obecně slučování tříd není zcela správným krokem v rámci fungování školy, ani ve výchově dětí, a to hlavně na prvním stupni,“ uvedla na červnovém zasedání zastupitelstva zástupkyně rodičů Zuzana Salabová.

Odborníci však spojování tříd zase až tak nezatracují, ba dokonce v rámci svých metodik do školám typu té naší i doporučují. Píše se tak ostatně v dokumentu metodické pomoci škole, kterou vypracovali zástupci krajského odboru školství. Zcela jasně to doporučují u předmětů typu hudební a výtvarné výchovy nebo prvouky na prvním stupni. Úspory jsou pak v tomto zřejmé – nižší počet odučených hodin, tj. nižší potřeba pedagogů.

Také je tam zmínka o slučování celých tříd, které lze libovolně slučovat až do počtu 30 žáků. Nejde o nic neobvyklého. Většina tzv. malotřídních škol s pouze prvním stupněm tříd při těchto počtech žáků také slučuje. To vše však jen na prvním stupni, třídy na druhém stupni slučovat ze zákona nelze. Přestože i tato razantnější varianta výuky byla krajskou metodickou pomocí škole doporučena, na její realizaci zde nedojde.

Ředitelka školy se starostkou v nově zrekonstruované školní kuchyni

Foto: M. Soukup

Místní poplatky

Oddělení místních poplatků harrachovské radnice informuje, že místní poplatek za provoz systému shromažďování sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu na druhé pololetí roku 2011 byl splatný k 31. 7. 2011.

Hledá se provozovatel „ička“

Během letních měsíců byly na webových stránkách města a na úřední desce před budovou radnice zveřejněny podmínky vypsání výběrového řízení na provozovatele turistického informačního centra umístěného v budově městského úřadu. Záměrci s předepsanými náležitostmi mohli zasílat či předat osobně své nabídky na adresu města Harrachov do pondělí 1. 8. 2011. Bohužel do uvedeného data se nepřihlásil žádný z uvedených uchazečů. Proto bylo rozhodnuto o pokračování této výzvy s úpravou do 31. 10. 2011. Snahou vedení města je znovuobnovit provoz TIC nejdříve do počátku nadcházející zimní sezony. V rámci probíhající letní sezony služby pro turisty zajišťuje smluvně nad rámec své dosavadní činnosti informační centrum Správy KRNP Harrachov na Hřebenkách.

Územní plán od znova

Zastupitelé na svém červnovém zasedání odsouhlasili změnu poskytovatele územního plánu města Harrachov. Tím nově bude pan Michal Štím z tanvaldské radnice. Souběžně s tím bylo schváleno zadání výběrového řízení na nového projektanta tohoto stěžejního dokumentu, který by měl být hotov do konce roku 2015, kdy pozbude platnost ten stávající. Tvorba nového územního plánu byla započala již v roce 2006, kdy bylo odsouhlaseno jeho nové zadání. Nicméně díky změně v legislativě je třeba začít od znova. Nyní se také shromažďují všechny připomínky, kde mohou být zapracovány do nového územního plánu. Čas je do konce září.

Klíčový dopis premiérovi

Pro dlouhá léta zavedený systém daňového přerozdělování se pro obecní samosprávy typu Harrachov stal v poslední době zcela nespravedlivým. I proto se starostka města Eva Zbrojová společně s dalšími svými protějšky měst a obcí Libereckého kraje, obrátila dopisem na předsedu vlády Petra Nečase. Obsahem tohoto psaní byl i symbolický klíč sloužící nejen jako projev dobré vůle s pozváním návštěvy do našeho města, ale také znak tématu zvýšení výnosu z podílu přerozdělovaných daní místním samosprávám, který je pro život zde rovněž klíčový. Novelu klíčového zákona o rozpočtovém určení daní připravuje Ministerstvo financí a pan premiér je ze své pozice klíčovou osobou, která může tento dokument zásadně prosadit. Koneckonců odstranění diskriminačního systému daňového přerozdělování, ze kterého teď nejvíce těží spolek největších českých měst, je také jeden z pilířů programového prohlášení současné koaliční středopravicové vlády.

Odpočívadlo na Mýtinách slouží

Díky realizaci projektu „Doprovodná turistická infrastruktura Tanvaldska“ financovaného ze zdrojů EU vzniklo v Harrachově jedno z odpočinkových míst pro cyklisty a turisty. Ve spolupráci s vedením města bylo již dříve pro jeho instalaci zvoleno místo poblíž vlakového nádraží hned vedle značené cyklo a turistické trasy. Návštěvníci tu mohou v klidu

Foto: M. Soukup

posedět a také se krátkodobě schovat při aktuální nepřízní počasí. Součástí mobiliáře je i stojan na kola a tabule s mapou mikroregionu Tanvaldska, u níž nechybí doprovodný text ve třech jazykových mutacích o zajímavostech našeho horského střediska. Pořízení tohoto vesměs dřevěného odpočinkového zařízení, jehož dodavatelem byla firma Tomovy parky, přišlo na 210 tisíc korun, které budou zpětně z více než 90% hrazeny z evropské dotace.

Sever vysílá z Harrachova

Ani po vypnutí analogového televizního signálu neztrácí vysílač na Čertově hoře svého významu. Vedle šíření internetového signálu, z něj také již nějaký ten čas vysílá i regionální odnož veřejnoprávního Českého rozhlasu stanice ČRo – Sever, a to na frekvenci 107,9 FM. Vedle regionálních zpráv tato stanice pravidelně posluchačům servíruje kulturní tipy a zajímavosti z našeho a blízkého okolí. A protože jde o medium veřejné služby, v jeho vysílání nechybí ani pořady pro menšiny apod.

Povolenky k vjezdu do III. zóny KRNP lze získat již i elektronicky

Správa Krkonošského národního parku připravila elektronickou aplikaci pro vydávání dokladů k vjezdu motorových vozidel do III. zóny KRNP, od které si slibuje, že proces vydávání těchto dokladů zjednoduší. Boudaři, hoteliéři a majitelé penzionů tak získají nástroj, díky němuž svým příjizdčím hostům budou moci vystavit doklad k vjezdu z pohodlí kanceláře či domova, a nebudou tak nadále odkázáni pouze na otevírací dobu informačního centra Správy KRNP. Aplikaci lze najít na adrese <http://povoleni.krnep.cz/>. Zároveň tím ale Správa KRNP vkládá do ubytovatelů ve III. zóně důvěru, že budou postupovat v souladu se stanovenými pravidly, tedy Návrhovním řádem KRNP. Pokud některý ubytovatel bude tuto aplikaci zneužívat, přijde nadále o možnost ji využít. Současně by takový ubytovatel vystavil své klienty nebezpečí případných sankcí za používání neoprávněně vydaného dokladu k vjezdu. Doklady k vjezdu bude možné získat bezplatně.

Krakonoš byl ke Keltům milostivý

Letošní ročník hudebního festivalu Keltská noc, který se již naplno zabydlel pod našimi skokanskými můstků, dopadl po stránce počasí i atmosféry o mnoho lépe než ten minulý, kdy ho skrápěl vytrvalý déšť.

Sice také při něm tu a tam jemnostpán Krakonoš seslal na jeho účastníky menší spršku deště, ale nebylo to zase až tak zlé. Nicméně dobrá obuv, především holínky, byla kvůli bahnitému terénu dojezdu velkých můstků nutností. Oproti loňsku na tento festival s nejlepším výhledem zavítalo o něco více lidí a i složení kapel bylo dobře sestavené. Tradičně nezklamalo vystoupení Tří sester, aplaus sklídila i Anna K. Odměněny potleskem byly samozřejmě i ostatní hrající, převážně punkové, kapely. „I díky aktivní podpoře ze strany vedení města se tento nejvýše položený český festival zde důstojně zabydlel. Již teď se těším na ročník 2012,“ řekl hlavní organizátor Pavel „Mafuna“ Martinek.

Pravidelná setkání občanů Harrachova

Pravidelná setkání se konají každé pondělí od 18 hodin v restauraci Minipivovaru Harrachovské sklárny. Neformální otevřená diskuse občanů se zástupci naší obce je tu i pro vás, vaše dotazy a připomínky.

Foto: D. Hloušek

Přehrada nejspíš nebude

Plánovaná nádrž Vilémov, která by v Krkonošském národním parku zaplavila oblast Jizerského dolu mezi obcemi Harrachov, Kořenov a Vilémov, byla vyškrtána ze seznamu míst, kde by v budoucnu mohly vzniknout přehrady.

O možnosti stavět přehradu v tomto místě se uvažovalo několik desítek let. Pokud by došlo na plány, které obsahoval například tzv. Směrný vodohospodářský plán z roku 1988, mohlo být zatopeno jedno z nejhezčích hlubokých údolí v Krkonoších. Protéká jím Jizera, která je v tomto místě už docela širokou řekou, zčásti ho pokrývají cenné bukové lesy. Mohla by zmizet i nocoviště netopýrů. Ačkoli údolím vede silnice I. třídy, jeho svahy zůstávají relativně uchráněné před nápory turistů – právě v těchto místech byly například v posledních deseti letech opakovaně nalezeny pobytové stopy rysa.

Velký dopad by případná přehrada měla i na blízké obce. Podle ředitele Krkonošského národního parku (KRNAP) Jana Hřebačka by změnila mikroklima ve svém okolí. Například pro Harrachov, který je významným lyžařským střediskem, by to mohlo znamenat vyšší teploty v zimě a naopak větší zimu v létě. V Kořenově by pod vodou rovněž mohla zmizet jeho část kolem fabriky Cutisin a rovněž penzion a čerpací stanice na soutoku Mumlavy s Jizerou. V případě vysokého stavu vody by se dokonce do Harrachova musela postavit nová silnice, protože jinak by byl dostupný jen z Polska.

Podle informací KRNAPU se ovšem náměstci ministrů zemědělství Aleš Kendík a životního prostředí Tomáš Tesař dohodli, že Vilémov mezi místy, chráněnými kvůli možné výstavbě přehrady, nebude. „Mohu potvrdit, že podle

závěrečného dohodovacího jednání s MŽP byla z návrhu vyřazena lokalita Vilémov na Jizeře z toho důvodu, že se podstatnou částí nachází na chráněném území parku,“ sdělila pro Ekolist tisková mluvčí ministerstva zemědělství Tereza Magdalena Dvořáčková.

„Toto rozhodnutí s nadšením vítáme,“ uvedl ředitel KRNAP Jan Hřebačka. „Doufejme, že to je konec několikaleté společné snahy Správy KRNAP a krkonošských pojizerských obcí zabránit záměru vybudovat na Jizeře u Vilémova přehradu,“ dodal Hřebačka. „Vyřazení Vilémova nás samozřejmě těší,“ řekla pro Ekolist starostka Harrachova Eva Zbrojová. Podle ní tím sice není úplně zažehnáno nebezpečí, že by za desítky let zase někdo mohl o výstavbě přehrady uvažovat, pokud se o to ale pokusí, bude mít její prosazení podstatně složitější.

(Jan Stejskal, Ekolist.cz)

Počítačová vizualizace výhledu na přehradu z Příchovic

Tři sta dnů na radnici

Již to bude téměř tři sta dnů, kdy jsem získala podporu zastupitelů, kterým se podařilo sestavit koalici, a stala se starostkou Harrachova. Smysluplnost práce starostky vidím především v běžné každodenní práci pro obec a ve vytváření jejího slušného mediálního obrazu. Vždy se snažím dělat maximum ve prospěch Harrachova a jeho občanů. Chci vrátit Harrachovu jméno a postavit jej zpátky na nohy.

Zde vás, vážení občané, seznámím s několika z mnoha zapeklitých problémů, které vedení města řešilo a řeší.

Základní škola Jana Masaryka

Přes různé „zaručené“ informace, že se chystáme zrušit ZŠ v Harrachově, vás ujišťuji, že takovýto záměr skutečně nemáme. Od prosince probíhala jednání s ředitelkou základní školy o tom, jak zajistit provoz školy při nutné úspoře financí bez omezení kvality výuky dalším slučováním předmětů. Svolovala jsem schůzku s pedagogy ZŠ, následně i setkání s rodiči. Na obou schůzkách jsme si vzájemně vyjasnili svá stanoviska. Rodiče požadovali, aby nebyly slučovány předměty, jako je angličtina, matematika a čeština na druhém stupni a prvouka na stupni prvním, které poslední dva školní roky slučovány byly. Společně s paní ředitelkou ZŠ jsme dlouho a těžce hledaly řešení. Správnost vytýčené cesty potvrdila inspekce Odboru školství při Krajském úřadu Libereckého kraje, kterou jsem požádala o metodickou pomoc. Páni inspekteři školu osobně navštívili a navrhované změny jednoznačně podpořili. Výsledkem je, že už nemáme sloučené výše uvedené předměty, od 1. září 2011 je zrušena funkce zástupce ředitele školy a žádný pedagog v aktivním věku naši školu neopustil. Významným úspěchem v dnešní těžké finanční situaci města je, že současně se zkvalitněním výuky se podařilo snížit příspěvek města na provoz školy o cca 250.000,-Kč ve srovnání s rokem loňským.

Dalším významným počinem je, že se do naší školy přihlásili také dva žáci z Kořenova. Zde se patří vyzdvihnout práci pedagogů ZŠ, zejména ing. Heleny Stríbrné, na velmi slibném rozvíjení kontaktů se ZŠ Kořenov.

Dále pak jednáním s firmou Bus Line se mi podařilo vyjednat změny v jízdním řádu tak, aby kořenovské děti nemusely při přestupu v Kořenově na odbočce čekat déle než 10 minut. Tento nový jízdní řád vstoupil v platnost 1. září tohoto roku.

Školní kuchyň a jídelna

V květnu roku 2009(!) vykonala Krajská hygienická stanice LK kontrolu ve školní jídelně ZŠ a zjistila závady, jako jsou okna ve špatném technickém stavu, vzlínání vlhkosti, olupování malby, zkorodovaná vzduchotechnika atd.

Dne 12. 10. 2010 proběhla další kontrola hygieny a její zjištění bylo stejné – od května 2009 nedošlo k nápravě, dokonce ani k pokusu o nápravu. Tímto byl zřizovatel (město Harrachov) vystaven nebezpečí možného odstavení školní kuchyně

z provozu ze strany HS. V lednu tohoto roku proběhlo jednání se zástupkyní hygieny, kde jsem přislíbila, že začneme postupně závady odstraňovat tak, abychom odstavení školní jídelny z provozu předešli. Finanční situace města byla, a stále je, velice napjatá, přesto mohu s radostí konstatovat, že v současné době máme vyměněna okna u školní kuchyně i jídelny. Za to patří velký dík všem zastupitelům. Ti se vzdali svých odměn ve prospěch nutných oprav ve školní jídelně a kuchyni. Za část tímto způsobem ušetřených peněz jsme mohli pořídit okna a díky úsporným opatřením, která po celou dobu provádíme, se podařilo zrekonstruovat elektrické vedení, rozvody vody a pořídit novou vzduchotechniku. Celkové dílo je v hodnotě cca 500.000,-Kč. Zvláštní poděkování za organizaci a koordinaci této akce patří zastupiteli ing. Josefu Slavíkovi.

Marný boj o lesárnu, a co dál

Hned v listopadu loňského roku jsme byli postaveni před návrh „optimalizace“ středního školství v Libereckém kraji.

Jinými slovy, zrušit Harrachovskou „lesárnu“. Tento návrh byl pro mě nepřijatelný. Vyvolala jsem řadu jednání s vedením ISS ve Vysokém nad Jizerou, s ředitelem KRNP ing. Hřebačkou, vedením velkých hotelů, se ZŠ v Harrachově, odborem školství LK a náměstkem hejtmána LK panem Ciklem.

Podporu jsem našla v Mikroregionu Tanvaldsko i u Svazku měst a obcí Krkonoš. ISS ve Frýdlantu, konkrétně ředitelka školy ing.

Dvořáková projevila zájem „naši“ školu zastřešit, rozšířit učební obory o další, jako je kuchař/ka, číšník/servírka, pekař/ka, čímž by se zajistil i nábor dívek. V určeném termínu jsem

poslala na KÚ LK záporné stanovisko k záměru zrušení školy. Zastupitelstvo LK, které zasedalo v červnu letošního roku, také nepotvrdilo výmaz harrachovské školy, takže zde byla reálná naděje, že škola bude v provozu ještě tento školní rok a zbývá nám dostatek času na další vyjednávání.

Dne 20. 6. 2011 jsem společně s ředitelkou školy ing. Zelinovou předávala maturitní vysvědčení a ani zde jsem nedostala informaci o tom, že by měla nastat nějaká změna. Jaké však bylo moje překvapení, když stejná paní ředitelka tři dny na to rozdala zaměstnancům školy výpovědi s tím, že zastupitelé LK provedli výmaz školy! Tato informace se nezakládala vůbec na pravdě. Teprve Rada Libereckého kraje na svém zasedání 28.6.2011 schválila zrušení naší školy a jsem přesvědčena o tom, že neoprávněně, protože změny v základní listině školy musí provést zastupitelstvo, nikoliv rada. Ve čtvrtek 30. 6. 2011 se žáci a jejich rodiče dozvěděli, že prvního září již v Harrachově nenastoupí. Byla jsem v šoku, jakým způsobem lze jednat. Tento způsob zrušení školy, podle mě, patří někam hluboko do minulosti. Domnívám se, že o osudu „lesárny“ bylo již rozhodnuto dávno před tím, než zasedla Rada kraje 28. 6. 2011.

Na základě rozhodnutí RM jsem požádala o bezúplatný převod budov učiliště, které jsou z velké části vystavěny na pozemcích města, do vlastnictví města Harrachov. První z námi vytipovaných záměrů s tímto areálem je návrh domova pro seniory s lázeňským a rehabilitačním provozem. Na radnici rádi uvítáme další nápady. Příležitost dostane každý, ze kterého

vyplyne dlouhodobý přínos pro město. Snad bude smutný konec školy znamenat alespoň začátek nového příběhu se šťastným koncem pro Harrachov.

Kamínek má novou umývárnu

V mateřské škole Kamínek se podařilo přes prázdniny opravit umývárnu, sprchy a WC v horním podlaží budovy. Vše podle nejprísnejších požadavků hygieny. Paní ředitelka Kateřina Kynclová na celou akci nejprve naspořila peníze a pak celé léto osobně dohlížela na prováděné práce. Za nádherné prostředí pro harrachovské děti i její příkladné osobní nasazení paní ředitelce velice děkuji.

Neustálé šetření

Musím vysvětlit ještě jednu věc, která mě velmi trápí. Stále zmiňuji potřebu snižování nákladů města na vlastní provoz. Na samém začátku se jevílo jako téměř nemožné sestavit rozpočet města. (Musí být vyrovnaný, t.j. příjmy = výdaje.) Jeho sestavení bylo jako procházka po úzkém horském hřbetě. Nezbylo v něm místo ani opravy, ani na údržbu, o jakýchkoliv investicích jsme nemohli uvažovat ani ve snu. Úspory jsme museli hledat úplně všude. Zeštíhlení městského úřadu a pečlivé sledování veškerých výdajů přineslo první ušetřené peníze, a tak se nám podařilo vyplatit 2 miliony korun, jako první část odměny, právnímu zástupci města Tomáši Vašíčkovi, a provést nezbytné opravy školní jídelny a kuchyně. Výrazným úspěchem je také to, že si město už nemusí půjčovat 500 tis. korun od sportovního areálu na pokrytí dotace na propagaci, protože máme již připravené vlastní finanční prostředky.

Největším závazkem města je doplacení sjednané odměny právnímu zástupci. A zde se dostávám k jádru věci: Požádala

jsm bankovní ústav o úvěr 8 milionů korun. Banka si zjistila vše pro ni potřebné z veřejně přístupných údajů o hospodaření města a zpracovala ekonomickou analýzu za poslední 4 roky. S ní přijel zástupce banky na jednání. Z tohoto jednání pro nás vyplynulo, že jsme pro banku velice rizikový partner, protože za poslední 4 roky se město dostávalo do skrytého deficitu 5,5(!) milionů korun ročně. Tento deficit byl saturován čerpáním prostředků z prodaného majetku města. Podle bankovní analýzy, pokud by tímto způsobem mělo město hospodařit i nadále, nejdéle do dvou let zbankrotuje. Po srovnání s obcemi s podobným rozpočtem a s přihlédnutím k tomu, že máme v Harrachově náročnější a dražší zimní údržbu, mi zástupce banky sdělil, že bychom měli 1,5-3 miliony ročně šetřit a odkládat do rezerv na případné investiční výdaje, či možné havárie. Na moji námitku, že poslední rok ze sledovaného období šetříme, jak se dá, mi zástupce banky odpověděl, že úspory samozřejmě zaznamenali, ale pro banku je rozhodující období celých 4 předchozích let. Další dva bankovní ústavy nás, coby úvěrového klienta, ihned přímo odmítly. Pro banky jsme dnes stejně atraktivní jako řecké dluhopisy.

Musím říci, že si při takovýchto jednáních připadám velice trapně a mrzí mě, že Harrachov, místo kde všichni žijeme, má mezi bankovními ústavami takovou pověst. Výtky na způsob hospodaření si беру velmi osobně, i když vím, že jsem to nebyla já, kdo v předchozích letech špatně hospodařil. Pevně věřím, že se postupem času podaří vrátit zpět dobrou pověst Harrachova, coby dobrého hospodáře a klienta, o kterého budou mít banky zájem a budou se "předhánět" v dobrých a lepších nabídkách.

Přeji všem pěkný zbytek léta a hezký začátek podzimu.

Eva Zbrojová

ŽIVOT VE MĚSTĚ

Akcím hasičů vesměs přálo počasí

Je neodmyslitelnou tradicí, že minimálně třikrát do roka ožije před několika lety vybudovaný areál s ohništěm v lokalitě Sedmidomky. Zde totiž mají zázemí pro pořádání táboráků harrachovští dobrovolní hasiči. Úspěch jimi pořádaných akcí je velmi závislý na přízni počasí, ta letos nebyla až tak špatná.

Začneme ale popořádku. První akcí na tomto místě je tradiční pálení čarodějnic. Tento podnik má své neodmyslitelné

místo v kalendáři událostí o posledním dubnovém dni. Navíc po dlouho trvající zimě se jistě každý z Harrachováků těší právě na tento táborák. Děti navíc rády sebou vezmou i lampion a nemálo z nich je ochotno se převléci do čarodějnického úboru. Letos vše klaplo a celá akce se nesla za obstojného jarního počasí. Radost vzpomínat. Druhá akce prvního letního táboráku však byla tak trochu noční můrou. Konala se v po-

slední červnový pátek. Vinou nepříznivého počasí přišla jen hrstka návštěvníků a přípravy na tuto akci tak vlastně z valné většiny vyšly naprázdno, o výdělku nemluvě. O to více jsme hleděli s obavami na druhý letní táborák, který dle započaté tradice měl být spojen s vystoupením živé country hudby. Původně domluvený a oznámený termín (26.8.2011) však musel být zrušen, na vině byla především domluva o nevystoupení původně zamýšlené oblíbené skupiny Fous. Bylo proto nutno zvolit jinou alternativu, tedy zajistit jinou kapelu. Podařilo se domluvit vystoupení uskupení Naboso ze sousední Rokytnice, které také patří v našem okolí mezi žádané interprety. Ta však mohla vystoupit nejdříve v sobotu 3. 9. 2011 a tak bylo nutné oznámit změnu. Jen aby přálo počasí. Pán hor k nám byl však velmi milostivý a nadělil nám počasí navýsost luxusní. Tepločko a hlavně slunečno. Chlapi z Naboso zahráli na jedničku a publikum, které se sešlo ve velmi hojném počtu, si vyžádalo vzhledem k atmosféře řadu přídavků. Tak snad za rok s nimi znovu. Děkujeme městu Harrachov za výraznou podporu při pořádání této akce, neboť převážně z jeho prostředků bylo uhrazeno vystoupení těchto rokytnických muzikantů. Velký dík náleží i Milanu Rýdlovi za poskytnutí zázemí při přípravě stále oblíbenější pochutiny, kterou jsou hasičské sejkory! Děkujeme i Sportovnímu klubu policie za zapůjčení dvou stanů. Poděkování letí i všem členům a příznivcům (hlavně Honzovi „Krtkovi“ Denkemu a rodině Krausových) hasičů, kteří pomáhají při realizaci těchto veřejných akcí. O první adventní neděli vás pak všechny zveme na sejkoru či svařáček.

(ms)

Harrachovské pivní slavnosti jsou již dlouhouletou stálou kalendářní akcí konaných v našem městě. Jako každá akce, jež je alespoň z části pořádaná pod širým nebem, je vydána na milost přízně počasí. Což se ne vždy povede. Letošní osmý ročník se však i díky teplému slunečnému počasí povedl. O tom i o starostech s vedením harrachovské sklárny a minipivovaru jsem si více povídal s jejím majitelem **Františkem Novosadem**. Toho jistě není Harrachovákům třeba blíže představovat. Přesto. Je to charizmatičtý doktor práv, který jako studovaný sklář výborně rozumí svému řemeslu a navíc se před několika lety vyučil i sládkem. Jinak také novoborský rodák tráví většinu svého nynějšího pracovního času zde v Harrachově. Snad se na mě nebude zlobit, když na něj prozradím, že jako lyžařský nadšenec v zimním čase má pravidelně na věšáku své kanceláře pověšenu lyžařskou kombinézu a hlavně na jaře miluje svezení na harrachovských stráních.

Františku, pověz nám, jak se s odstupem času díváš na to, že jsi před osmi lety založil v Harrachově tradici pořádání pivních slavností?

Pořádání takových akcí je záležitost více méně reklamní a společenská, určitě to není obchodní počin. Při letošním ročníku nám mimořádně přálo počasí a navíc se tato akce díky svému pravidelnému pořádání již dobře vryla do povědomí lidí z širokého okolí. Výsledný efekt je takový, že jsme alespoň po bilanci příjmů a nákladů na nule. Je třeba si uvědomit, že taková obce obnáší i vysoké vstupní náklady, jako je pronájem podlaží či zajištění často finančně nákladných

Orientace na turismus zachránila sklárnu

Restaurace se nachází přímo v areálu sklárny

hudebních kapel. Jinak hodnotím letošní pivní slavnosti jako nejlepší, co jsme doposud pořádali. Těší mě také opakovaný zájem mnoha jejich účastníků. Navíc počasí nám letos navýsost vyšlo.

Již v následujícím kalendářním roce oslaví harrachovská sklárna významné výročí 300 let od svého založení.

Budou tyto oslavy spojeny s pivními slavnostmi anebo se můžeme těšit i na speciální akci?

Pro příští rok vzhledem ke zmíněnému jubileu fungování harrachovské sklárny připravujeme dvě samostatné akce. Klasické pivní slavnosti se uskuteční v obvyklém termínu, tedy 21. 7. 2012. Předtím však 26. 5. 2011 zde navíc proběhnou sklářské slavnosti, na které pozveme spřátelené sklárny, a v rámci tohoto setkání zde budeme tvořit pestrou škálu sklářských produktů. A při konání pivních slavností pak chceme uspořádat vernisáž výrobků, které tady vzniknou, a chceme to darovat do sbírky skla na památku příštím generacím toho, co se v tomto jubilejním roce podařilo.

České sklářství trápí již po mnoho let odbytová krize, je letošní rok v tomto ohledu již lepší?

Ze začátku tohoto roku se to jevílo po stránce zakázkového krytí velmi dobře. Nicméně stále posilující koruna, hlavně vůči dolaru, nás zase zanedlouho z optimismu zchladila. Protože vyvážíme asi z 80% procent do USA, vývoj tamního trhu a především ekonomiky je pro nás v zásadě klíčový. Zatím se tamní ekonomika chová velmi opatrně, až řekl bych bojácně, a naši američtí zákazníci objednali výrazně méně, než léta předtím. Takže se to snažíme dohonit někde jinde, což je však dost problematické.

A sem směřuje i má další otázka. Dá se skutečně potvrdit, že orientace naší sklárny na cestovní ruch její současnou existenci zachránila?

Ano. Orientace na turistiku nás v těch uplynulých více než čtyřech hubených letech také určitě zachránila. Je všeobecně známo, že díky odbytové krizi až 80% pracovních míst v oboru skla a bižuterie zaniklo. Takže z toho jednoznačně vyplývá, že zůstala pětina pracovních míst a řada skláren a bižuterních provozů to nepřežila. Nám se podařilo přežít jen z toho důvodu, že jsme v minulosti zbytečně neutráceli a předtím vytvořený hospodářský výsledek neprojedli, ale investovali jsme ho do rozvoje turismu, jakým byla výstavba pivovaru, pivních lázní, hotelu či trasy pro exkurze. Zafungovalo to dobře, protože z výdělků těchto přídavných zařízení jsme výrazně mohli dotovat provoz sklárny. Musím říci, že

Pivní slavnosti, které se konají v areálu sklárny a minipivovaru.

v našem případě již nějakých šest let máme letní sezonu v návštěvnosti silnější než tu zimní, což je ve středisku zimních sportů málokomu známé.

Stoupeš si ještě jako studovaný sklář na „verkštat“ fouknout si do píšťaly?

Samozřejmě že čas od času se převléknu do montérek a jdu pomoci chlapům na pec. Neděje se tak z nějaké legrace, ale když přijde k výrobě nějaká nová věc a oni tvrdí, že to nejde, tak to jdu zkusit s nimi, aby to nakonec šlo. Sklářské řemeslo se těžko učí, ale pak se nezapomíná.

Závěrem našeho povídání mi nedá, abych se nezeptal, zda i v čase poměrně vysoké nezaměstnanosti nemáte zde ve sklárně problém se získáním kvalitních sklářů?

V tomto vůbec nemáme problém, protože se tomu věnujeme systematicky, vlastně již od počátku mého působení v Harrachově. Vychováváme si skláře sami, přestože v Libereckém kraji je stále kolem pěti sklářských škol. Bohužel však prakticky nikdo z jejich absolventů nepřichází k nám do hutního oboru. Tyto drahé školy produkují jen umělce, kteří jsou pro řadové fabriky nepoužitelní. Já tady mám hlavně mladé lidi, kteří se zaučili a jsou šikovní. Takže i v tomto se spoléhám na sebe, neboť současné sklářské školství je podle mě zcela impotentní. Ve vztahu k výrobním podmínkám je to děs a hrůza a provozování současných sklářských škol jsou vyhozené peníze.

Foto: Archiv sklárny

František Novosad drží v rukou Pivní pečeť na celostátní pivní soutěži v Táboře

Všude ve světě se sklářské školy financují ze soukromých zdrojů a žáci si to tvrdě platí. Jenom my jako chudé Česko platí-

me drahé školství zahraničním studentům na našich sklářských školách.

(m s)

Ukončení právního zastupování

Dosavadní právní zástupce města Mgr. Tomáš Vašíček podal písemným dopisem výpověď ze smlouvy o právním zastoupení mezi jeho advokátní kanceláří a městem Harrachov, a to ke dni 31. 8. 2011. Na základě této skutečnosti níže uvádíme zasláný příspěvek Mgr. Vašíčka.

Vážení občané města Harrachova,

tímto si Vám doluji oznámit, že jsem ukončil poskytování právní pomoci městu Harrachov a zároveň bych touto cestou rád poděkoval všem lidem a zejména zaměstnancům Městského úřadu Harrachov za dlouholetou spolupráci, které si velmi vážím a během které se povedlo učinit mnoho prospěšných věcí pro město Harrachov. Pevně věřím, že se bude možné jednou k

této spolupráci vrátit.

Ve věci J.F.WORLD BROKERS s.r.o., jsem městu Harrachov nabídl bezplatnou právní pomoc. Podmínkami této spolupráce se bude zabývat zastupitelstvo města Harrachova.

Děkuji a přeji občanům města Harrachova a městu Harrachov jako takovému jen vše nejlepší.

Mgr. Tomáš Vašíček

Tímto oznamujeme občanům Harrachova, že vznikl klub opozičních zastupitelů.

Více informací najdete na www.vasharrachov.cz

T. Ploč

Dějiny harrachovského školství

Právě začal nový školní rok v harrachovské škole. Začal optimisticky a to nejen proto, že po několika letech nedošlo k úbytku dětí, ba naopak do první třídy nastoupilo 15 prvňáčků a díky vedení města se podařilo získat i 2 žáky ze sousedního Kořenova. Především zásluhou zastupitelů, kteří se vzdali svých odměn, byla zrekonstruována kuchyně a jídelna, vyměněny okna, instalovány nové rozvody elektřiny a vody i nová vzduchotechnika.

U příležitosti zahájení školního roku bychom vám rádi v historickém okénku přiblížili historii harrachovského školství. Údaje pocházejí ze zápisků harrachovského kronikáře Josefa Krause.

Do roku 1750 v Harrachově neexistovala žádná škola. Po vzniku sklárny v Novém Světě si správce sklárny na vlastní náklady zajišťoval soukromého učitele, který dával základní vzdělání nejen dětem z vedení sklárny, ale i dělnickým dětem. Teprve roku 1750 byla postavena dřevěná školní budova v blízkosti současného autobusového nádraží (dnes pension restaurace U Bedřicha). Škola neměla zpočátku žádnou samostatnou učebnu a výuka probíhala v bytě učitele. Chodily sem děti jak z Harrachova, tak Nového Světa i Seifenbachu. Prvními učiteli byli postupně Plischke, Sieber, Schlesinger, Hübner. Od roku 1787 zde působil první studovaný učitel Lazina, který ale na svoji funkci v roce 1811 rezignoval. Na jeho místo nastoupil Dominik Herrmann. Škola byla v tu dobu ve velmi špatném stavu, proto se vyučovalo v bytě učitele. Nový učitel Herrmann byl velice aktivní a s přičiněním okresního vikáře Johanna Fiedlera se podařilo pořídit finance a s rozpočtem 3517 zl zahájit stavbu nové školy na náklad c.k. náboženského fondu. Základní kámen byl položen 30. června 1813 v místě staré dřevěné budovy. 23. října 1813 byla nová škola farářem Christofem Sieberem vysvěcena. V době stavby nové školy se vyučovalo v domě č.p.31 (dnešní Duch hor).

24. září 1814 byla u pololetní zkoušky v místní škole, vedle harrachovské honorace, přítomna i celá hraběcí rodina. Po zkoušce vyslovil hrabě Harrach veřejně svoji spokojenost a obdaroval učitele Herrmanna i pomocníka, jeho syna Ludwika, finanční odměnou.

1848 předal pro stáří Dominik Herrmann školu svému synovi Ludwigovi, který 4. ledna 1849 obdržel ustavující dekret učitele, a zároveň mu bylo nařízeno vyplácet otci ročně 100 zl.

Plat učitele byl stanoven v roce 1849 následovně. Školu navštěvovalo 95 hochů a 96 děvčat, z toho bylo 20 hochů a 22 děvčat pro chudobu osvobozeno od školného. Zbýlých 149 dětí platilo učiteli celkem 170 zl 46 kr, to mimo od vrchnosti celkem čtyři a půl čtverce žita (po 1 zl 30 kr.) celkem 6 zl 45 kr, čtyři a půl čtverce ovsu (po 1 zl) , 7 sáhů dřeva pro školu a byt učitelův, z každého stávajícího čísla popisného 3 kr, celkem tedy ze 194 čísel 9 zl 12 kr , z normálního školního fondu 5 zl 17 kr, na příspěvcích školy 10 zl, novoroční z každého čísla 3 kr, celkem tedy 9 zl 72 kr. Z tohoto platu vyplácel za úklid 12 zl, celkově byl tedy učitelský plat 204 zl 12 kr.

Ludvig Herrmann zemřel náhle 6.června 1852 a místo něj

dočasně opět učil jeho otec. V prosinci 1852 přišel nový učitel Wenzel Jäger.

V roce 1855 zřídil ředitel sklárny Setzer pokladničku ve prospěch zřízení školy v Novém Světě. Rytec Willhelm Rieger pronajal svůj dům č.p. 33 pro školu za roční nájem 25 zl.. 22. května 1857 zahájil učitel Franz Peterka vyučování v novosvětské škole. Harrachovská farní škola těžce nesla odluku

Od roku 1911 byla zřízena škola ve vile Bellevue Fotografie: archiv S. Slavíka

děti, z původních 233, které navštěvovaly školu v roce 1856, jich 112 chodilo na Nový Svět a zde zbylo 90 z Harrachova a 31 ze Seifenbachu. Dne 11.října 1857 koupila osada Nový svět budovu od Willhelma Riegera pro školu za 1200 zl. Učitele Peterku střídá v roce 1859 Anton Bujarek, v roce 1861 Anton Lucke a v roce 1862 Příhoda a v roce 1862 Josef Valeška.

Na harrachovské škole vystřídal učitele Jägera v roce 1862 A. Borůvka.

13. října 1862 vkročil do vyučování František Arnošt z Harrachů a zapsal se do pamětní knihy školy.

V roce 1864 zemřel Dominik Herrmann a po 12letém provizorním zastoupení byla vypsána soutěž na učitele. Novým učitelem se stal Adolf Jäger z Františkova.

Roku 1866 došlo ke koncentraci vojsk. Dle nařízení místodržitele bylo vyučování ve školách zastaveno a školní prostory poskytnuty pro vojsko. Nikdo se však nedostavil a od prosince se znovu učilo. Mezitím probíhala výuka soukromě. Všechny školní záležitosti byly v roce 1869 podle nového školního zákona převzaty státem.

V roce 1870 se školní rada a obecní zastupitelstvo rozhodly pro špatný stav novosvětské školy obě školy opět spojit a požádat o stavbu nové školní budovy.

Pro novou školu byl zakoupen pozemek poblíž kostela od Fr. Schira za 800 zl. Stavba započala položením základního kamene 21. dubna 1873. Škola byla postavena nákladem

Fotografie: archiv S. Slavíka

12688 zl. Po dokončení stavby byla 17.října 1875 farářem Karlem Nickelem vysvěcena. Všechny dosavadní školy byly sloučeny do jediné. Prvními učiteli na nové škole byli Paris

a Illner. Škola byla 3 třídní, ale měla jen 2 učitele. Nárůstem žáků se od dubna 1876 stala škola 4 třídní. V roce 1886 byla budova nákladem 20000 zl. zvětšena o přístavbu a rozšířena na 5 tříd. Celkem chodilo do školy 312 žáků. Místo učitele bylo změněno na řídícího učitele a v konkurzu se jím stal Gustav Preussler. V roce 1881 sem byly zavlečeny neštovice a vyžádaly si 3 oběti. V roce 1883 byl řídící učitel Preussler převelen do Železného Brodu a na jeho místo nastoupil Johann Hollmann. Byl výborný hudebník a za jeho působení se konali besídky, vánoční představení apod., které byli velmi populární. V roce 1886 odešel do Rokytnice a na jeho místo přišel Josef Maiwald. Ten byl v roce 1896 přesazen a přišel Franz Bischof. Ten zde působil do roku 1908, kdy jej nakrátko nahradil Jan Pochop. Ještě v roce 1908 přichází nový řídící učitel Karl Ratmeier.

V roce 1910 přestaly děti českých rodičů docházet do německé školy a byly vyučovány soukromě. Od roku 1911 byla výnosem Zemské školní rady oficiálně povolena dvou třídní soukromá škola s českým vyučovacím jazykem. Od této doby nebyly české děti v katalogu německé školy již vedeny. Česká škola byla zřízena ve vile Bellevue, která stála v prostoru dnešních volejbalových kurtů TJ Jiskra.

V roce 1911 byl řídící učitel Ratmeier dán do výslužby a na jeho místo byl vypsán konkurz. Novým řídícím učitelem byl jmenován Karl Rummel. Podle výnosu zemské rady bylo zahájeno nepovinné vyučování češtiny na německé škole.

V roce 1910 byla postavena německým Schulvereinem nová školní budova, tzv. Rossegrovka. V roce 1911 zde byla zřízena privátní jednotřídka pod vedením učitele Franze Grosse, který do Harrachova přišel ze Štýrského Hradce. Ta se postupně rozrostla na 2 třídy. Vedle privátní školy zde byla již v roce 1910 zřízena také německá mateřská škola, založena o rok dříve německým kulturním spolkem. O výchovu dětí se staraly slečny Zorn a Kasper. Vedle německé školky byla v blízkosti, v takzvané Huťce, v roce 1911 zřízena opatrovna a školka česká.

Následkem vyhlášení války byli také učitelé povoláni do vojenské služby. Počet tříd byl zredukován na tři, později se opět vyučovalo ve čtyřech třídách. V roce 1919 byl počet dětí na německé škole 142. Vedle toho bylo obnoveno vyučování německých dětí v jedné třídě na Rossegrovce. Chodilo sem však pouze 11 dětí a škola byla zrušena. Po vzniku Československé republiky v roce 1918, byla i budova Rossegrovky převzata státem a 5. října 1919 se sem přestěhovala z vily Bellevue čes-

Fotografie: archiv K. Rydvala

Škola po záboru Sudet v roce 1938

ká škola, přejmenovaná na zemskou obecnou školu. Původně byla škola jednotřídní, od října 1921 měla třídy dvě a chodilo sem okolo 50 dětí. Prvním učitelem byl Robert Turka z Rejdic.

Nařízením Zemské školní rady z roku 1919 byla německá škola zredukována na tři třídy. Byly proti tomu velké protesty, ale nařízení zůstalo v platnosti. V roce 1924 přišel na místo řídícího učitele Rummela Heinrich Jüngling. Počet německých dětí na škole klesl v roce 1929 na 101. V důsledku krize a nezaměstnanosti se konaly na škole každoročně besídky a sbírky pro nejméně děti, kde bylo rozdáváno oblečení, obuv i peníze. 19. srpna 1934 byla kladením základního kamene zahájena stavba nové školy, Státní obecné a měšťanské školy. 9. srpna 1936 byla slavnostně otevřena nová budova státní obecné a měšťanské školy s vyučovacím jazykem českým. Průvod se konal od hotelu Herčík k nové škole. Jako hosté byli přítomni ministr školství Dr. Krčmář a ministr zahraničí Dr. Krofta. Od tohoto dne byla česká škola v Rossegrovce zrušena a zůstala zde pouze německá školka. Po vyhlášení „Mnichova“ byla do nové školy přesunuta škola německá.

Po válce již probíhalo veškeré školní vyučování pouze v současné školní budově. O osudu Rossegrovky jsme informovali v minulých číslech zpravodaje, rovněž o historii lesnického učiliště, které bylo rozhodnutím Libereckého kraje zrušeno.

St. Slavík

INZERCE

ROZKVEŤTE V SALONU NELLY

Jablonec nad Jizerou (naproti železárství)

KOSMETIKA, tel: 721 140 079

PÉČE O PLEŤ: čištění, masky, masáže, peeling

PÉČE O RUCI: přírodní zpevnění nehtů P-shine
parafinové zábaly

DEPILACE

DENNÍ A SLAVNOSTNÍ LIČENÍ

MASÁŽE LÁVOVÝMI KAMENY

SOLÁRIUM, PRODEJ KOSMETIKY

ZÁBALY – zehřívající, a proti celulitidě

LASEROVÁ LÉČBA: akné, hojení jizev, omlazení pleti,

Možnost zakoupení DÁRKOVÝCH POUKAZŮ

MASÁŽE, tel: 605 851 042

REKONDIČNÍ SPORTOVNÍ MASÁŽ

MASÁŽ PROTI MIGRÉNĚ A BOLESTEM HLAVY

ČOKOLÁDOVÁ MASÁŽ

MEDOVÁ MASÁŽ

NEHTOVÁ MODELÁŽ, tel: 739 659 211

MANIKŮRA

ZDOBENÍ NEHTŮ

MODELÁŽ GELOVÝCH NEHTŮ

MASKY NA RUCI, PEELING

Nejlepší sportovci města 2010/2011

V prostorách restaurace Krakonoš se uskutečnilo ve středu 22. 6. 2011 předávání ocenění nejlepším sportovcům Harrachova. Vyhlášení připravila komise pro mládež a tělovýchovu při radě města. Ceny předala starostka města Eva Zbrojová a místostarosta Oldřich Jakubec.

Nyní si jednotlivé oceněné sportovce blížeji představíme:

1. **Svobodová Agáta** – nejmladší zážkyň v disciplíně běhu na lyžích. Přebornice Libereckého kraje v klasické technice na 2 km. V rámci krajského poháru celkem získala 80 bodů.

2. **Krčková Eliška** – starší zážkyň v disciplíně běhu na lyžích. Na krajských přeborech obsadila jednou první a dvakrát třetí místo, jednou první místo ve štafetách dvojic klasickou technikou. V Českém poháru celkově čtvrtá. V rámci krajského poháru obsadila počtem 66 bodů první místo.

Foto: M. Soukup

3. **Šablatura Petr** – žák v kategorii 9 až 10 let v severské kombinaci a skoku. Mistr ČR dvojic společně s Laďou Horáčkem na můstku K40. Dvakrát bronzová medaile z MČR SK ve sprintu a gundersenu. Dvakrát třetí na RKZ.

4. **Dostál Stanislav** – žák v kategorii 11 až 12 let v severské kombinaci a skoku. Na MČR bronzový na můstku K40, bronzová medaile SK sprint, Mistr Libereckého kraje ve skoku na K 35.

5. **Horáček Ladislav** – žák v kategorii 9 až 10 let v severské kombinaci a skoku. Mistr ČR dvojic společně s Petrem Šablaturou na můstku K40. Stříbrná medaile ve skoku na K40 a dvakrát třetí místo při RKZ SK. Na letním MČR ve skoku 3. místo a v severské kombinaci 2. místo. Vyhrál Beskydský pohár na umělé hmotě. Mimoto je úspěšným fotbalistou, na všech turnajích mladších žáků nejlepší střelec. Získal 13x pohár za nejlepšího hráče turnaje.

6. **Dvořák Miroslav** – reprezentant ČR v severské kombinaci. Harrachovský odchovanec. V letní Grand Prix v severské kombinaci získal 164 bodů a obsadil celkově 4.místo. Na MS v Oslo obsadil 20. a 13.místo, ve SP celkově získal 106 bodů a 23. místo.

7. **Kožíšek Dušan** – reprezentant ČR v běhu na lyžích. Na posledních dvou MS získal vždy nějakou medaili. Letos se mu tak nedařilo, ale zazářil na SP ve sprintu dvojic ve Vesci, kde obsadil výborné třetí místo. Na MS skončil 24. v bruslení a na 13. místě ve sprintu dvojic klasicky. Několik výborných výkonů

na mezinárodních závodech ve sprintu. Je také mistrem ČR ve sprintu v Harrachově.

8. **Čermák Radek** – rychlostní lyžař (sjezd). 9. místo na MS z 94 startujících – rychlost 207,5 km/h. Třetí místo v kategorii Masters. Nejlepší výkon Radka je prozatím 212,12 km/h.

9. **Slavík Tomáš** – reprezentant ČR v severské kombinaci. Tomu se tato sezona vydařila. Na letním SP se umístil celkově 22. Stal se letním mistrem ČR v SK v Liberci. Měl několik výborných výsledků ve SP 2011, přičemž jeho nejlepším umístěním bylo 12. místo v Lahti. Dařilo se mu také na MS v Oslo, kde získal 7. a 11. místo a v družstvu 8. a 10.místo. Společně s Dvořákem, Vodseďálkem a Havránkem se tvořilo družstvo ČR ze samých odchovanců z Harrachova. Na MČR v běhu na 15 km mezi nejlepšími běžci z ČR a Slovenska obsadil 11. místo a sezonu korunoval vítězstvím na MČR v SK. Za to vše byl vyhlášen nejlepším sdruženárem roku 2011 a Králem bílé stopy v kategorii severská kombinace. Za to vše je i nejlepším sportovcem Harrachova 2010-2011

To jsou ti nejlepší, ale máme i další výborné sportovce.

Tišer Kryštof – juniorský reprezentant ČR v SK. Pánková Veronika – zážkyň 12 až 13 let ve skoku a severské kombinaci. Pažout Ondra, Vytrval Jan, Slavík František – starší žáci ve skoku a severské kombinaci. Kmochová Tereza – juniorská reprezentantka v alpských disciplínách. Puskarčíková Eva – juniorská reprezentantka v biatlonu (2x20.místo na MSJ). Reprezentant ve skoku na lyžích Lukáš Hlava. Ale i další odchovanci závodili ve SP a kontinentálním poháru – Ondra Vaculík, Martin Cíkl, Tonda Hájek.

Foto: M. Soukup

Nadějně jsou výkony některých malých běžců (Dostalíková, Moravcová, Benešová, Haasová, Háčková) i sester Zelinkových ve sjezdovém lyžování. Mezi biatlonisty se derou i odchovanci SKP (Aleš Ligaun a Míra Lelek). Radost máme i z výkonů malých fotbalistů, které trénují pánové Michalko a Horáček. Dobří jsou i mladí nohejbalisté.

Za to vše patří dík trenérům, rodičům, škole a hlavně TJ Jiskra Harrachov, Ski klubu Harrachov a Sportovnímu klubu policie Harrachov, kteří je vychovávají a zajišťují po finanční i odborné stránce.

Wolfgang Slavík

Povedený podzimní vstup

V první polovině srpna opět začal naplno kolotoč zápasů v I.B. třídě v rámci její sekce východ hraje i v letošním ročníku tým FK Jiskra Harrachov. A vystoupení harrachovských borců nezačalo vůbec špatně.

Hned v prvním zápase, který se hrál na půdě Malé Skály náš manšaft v oslabené sestavě remizoval 1:1. Hned následující ligový zápas, poprvé v této sezoně hraný doma na umělém trávníku, vyšel na sto procent dle přestav Harrachováků. Deklasovali totiž celek Držkova úctyhodných 5:1. Svoji premiéru si přitom v harrachovské brance odbyl mladičká gólman Vrána, jenž k nám přišel na hostování ze sousední Rokytнице. Ještě lépe se našim hráčům vydařil zápas ve Víchové nad Jizerou, neboť tamnímu celku nadělili prohru 4:0. Naopak čtyř brankový příděl obdrželi naši chlapi doma od nováčka této soutěže, týmu z Ruprechtic (1:4). I přes toto zaváhání harrachovský celek předvádí prozatím v letošním ročníku velmi sympatické výkony a se sedmi získanými body po čtyřech odehraných kolech mu náleželo páté místo. V rámci ligového podzimu čekají na FK Jiskra Harrachov ještě tato klání: 17.9. Zásada (doma), 24.9. Mšeno „B“ (venku), 1.10. Rovensko (doma), 16.10. Železný Brod (venku), 22.10. Lučany (doma), 30.10. Rokytнице (venku), 5.11. Plavy (doma). (ms)

Krakonošův běh se vydařil

V neděli 4.9.2011 se uskutečnil 18.ročník Krakonošova přespolního běhu. Ten byl zařazen do Salomon cross cup 2011 Libereckého kraje. Závod probíhal na běžeckém stadionu a závodních tratích v Harrachově. Počasí nám přálo, a tak se závod vydařil. Kategorie byly vypsány od ročníku 2007 a mladší až po veterány. Z Harrachováků se na stupních vítězů objevila tato jména: Kristýna Čermáková (ročník 2006, 3. místo),

Nella Benešová (ročník 2003, 2. místo), Ondřej Pilař (ročník 2003, 2. místo), Ondřej Dvořák (ročník 2003, 3.místo), Stela Dostalíková (ročník 2000, 1. místo), Jan Vytrval (ročník 1998, 1. místo), Tomáš Drahoňovský (ročník 1998, 2. místo), Martin Vetro (ročník 1998, 3. místo), Kristýna Háčková (ročník 1997, 1. místo), Eliška Krčková (ročník 1997, 3.místo), Bára Moravcová (ročník 1996, 1. místo). Poděkování náleží všem, kteří zajišťovali prezentaci, dále učitelům naší školy (paní Vytrvalová, Portyková, Schoberová) a Luce Slavíkové, která měla vše na starost. Paní Svobodové, Puskarčíkové, Salabové. Dále také pánům časoměřičům (Slavík S, Bartoš, Majer, Svoboda, Bohatý), hlasateli Karlu Dolejšimu, zvukaři Vlastiku Novotnému. O občerstvení se starali manželé Benešovi a Ivana Moravcová. Ceny předávala starostka města Eva Zbrojová s místostarostou Oldřichem Jakubcem. Dík patří Klasickému areálu Harrachov, o.p.s. a Sportovnímu areálu Harrachov, a.s. za úpravu běžeckého stadionu a samozřejmě všem sponzorům tohoto závodu. Bez všech těchto dobrovolníků a fandů tohoto sportu by se tak velká akce těžko dala uskutečnit. Doufám, že jsem na nikoho nezapomněl, a když tak určitě ne úmyslně.

Za úsek běhu Venca

Partneři: Město Harrachov, Sklárna N+S, Sport. areál Harrachov, Ski servis Ploc + obchod P. Peterková, Obchůdek pod Lipami – p. Novotná, Penzion Eliška, Camping Harrachov, Sport Čermák Harrachov, JPK – p. Kotaška, Bistro Sommer, Suvenýry Eva, David Sport, Hotel Karolína, Potraviny EMKO, Tabák p. Moravcová, Infoservis Fremr, Hotel Centrum, Orea hotel Sklář, Hotel Svornost, Restaurace penzion Dřevěnka, EMBA Paseky, Prodejna skla – p. Machová, Řeznictví MADE, Pekařství Vokřínek, Bohemia Glass, Restaurace „Z“ – pizzeria, Dárkové zboží a květiny – p. Klouboučková, JOKO – p. Lisičan, Penzion 7, Zámečnictví Novotný, Lékárna Harrachov, Pivnice u Krta.

KALENDÁŘ AKCÍ V HARRACHOVĚ

Datum: 24.9.2011

Minigolfový turnaj

Kde: minigolfové hřiště Tondr Harrachov

Pořadatel: Minigolf Tondr

Datum: 24.9.2011

Krakonošův fest - Volant, Totální nasazení, Záviš ...

Kde: Střelnice na kolečku

Kontakt: 732 585 164

Datum: 27.11.2011

Adventní odpoledne u hasičů

Kde: hasičská zbrojnice Harrachov

Pořadatel: SDH Harrachov

www.harrachov.cz/hasici

Datum: 27.11.2011

Adventní sousedské setkání spojené s rozsvícením

Vánočního stromu

Kde: prostor před hlavním vstupním vchodem harrachovské radnice

Pořadatel: Město Harrachov

www.harrachov.cz

Harmonogramy některých akcí nejsou zcela definitivní a možná změna v konání zde může být vyhrazena. Případné změny a zpřesněné termíny budou s předstihem uveřejňovány.

Datum: 3.12.2011

Rýdl Cup – 14 .ročník sálového fotbalového turnaje

Kde: tělocvična základní školy

Pořadatel: Hotel Rýdl

Srdečně Vás zveme na
BURZU OŠACENÍ A DOPLŇKŮ
pro dospělé a děti

ve středu 19.10.2011 od 9,30 do 16 hod
v hotelu Skicentrum.

Vezměte s sebou děti!

Rády na Vás počkají v herně hned vedle prodejní místnosti.

Chcete něco prodat ?

Přijďte v úterý 18.10.2011 mezi 10 a 13 hod
s oceněnými věcmi.

Poplatek za umístění je 50,- Kč.

Těšíme se na všechny !

Káťa Ulrichová
728541301

Renata Konvalinková
777288473

Průmyslová prádelna nabízí profesionální prádelenské a čistírenské služby pro ubytovací zařízení v Harrachově a okolí včetně možnosti půjčování prádla.

Kontakt:

+ 420 491 423 745

+ 420 603 228 791

obchod@pradelny.cz

nachod@pradelny.cz

www.pradelny.cz

OBČANSKÁ INZERCE

Prodej

Prodám 4 kusy letních pneumatik BF Goodrich 165/70 R13 na hliníkových ráfkách. Rozteč děr 10 cm. Najeto 2.000 km, skoro nové. tel.: 776 771 036. Cena 4.000,- Kč.

Prodám dvougaráž na Klondajku v Harrachově. Dva samostatně uzamykatelné vjezdy v uzavřeném objektu, rozloha cca 40 m², suchá. tel.: 602 340 880

Prodám byt 1+KK, lodžie, 3NP v centru Harrachova s výhledem na Čertovu horu a skokanské můstky. Byt je nadstandardně vybavený a kompletně zařízený na míru vyrobeným nábytkem a kuchyní. K bytu náleží garážové stání s vlastní sklepní místností. Cena dohodou. tel.: 723 521 245

Prodám NOVÉ in-line brusle Powerslide Phuzion 2W, velikost č. 37. Kolečka 84 mm, tvrdost 83A, ložiska ABEC 7. V záruce. Původní cena 2 600 Kč, nyní za 1600 Kč. Byl to bohužel nevhodný dárek, nesedí mi velikost. tel.: 777 304 355.

Prodám nový rodinný dům s ubytováním v Harrachově. Kapacita ubytování 15 osob. Bližší informace zašlu, e-mail: sale.harrachov@email.cz, tel.: 731 846 179

Pronájmy nemovitostí – nabídka

Pronajmu dlouhodobě byt v Harrachově - Nový Svět 2+kk, balkon, zrekonstruovaný, zařízený. tel.: 602 11 99 47

Pronajmu dlouhodobě dvou lůžkový pokoj v Harrachově. Cena za lůžko 100,- Kč. tel.: 481 529 099

Pronajmu dlouhodobě menší 1+1 v Harrachově. Plně zařízený a vybavený. Cena 6.000,- Kč. tel.: 731 068 003

Pronajmu byt 3+1 v Desné po rekonstrukci. tel.: 608 999 378

Pronajmu byt 3+1 s balkonem v osobním vlastnictví v Harrachově, tel.: 603 826 513

Pronajmu byt 5+1 v Harrachově na Novém Světě. Dlouhodobě. Tel: 739 020 074

Pronajmu penzion Patrik a Filip v centru Harrachova. Kompletně zařízený a vybavený včetně sauny a billiardu. Nájemné dohodou. tel.: 604 972 100

Pronajmu byt 3+1 s balkonem, v osobním vlastnictví, v Harrachově, kont. tel.: 603 826 513

Pronájmy nemovitostí – poptávka

Mladý pár (s labradorem) hledá byt nebo apartmán s vlastní koupelnou a kuchyní. Jedná se o pronájem na zimní sezónu, od 1.12.2011 do 30.4.2012. Druhou sezónu pracujeme v půjčovně Classic Ski School. Prosíme o fotky bydlení na stiburkova@email.cz nebo volejte na 777 896 304

Různé

Nová mycí linka na čerpací stanici RoBiN OIL Harrachov (Na Mýtě). Přijedte vyzkoušet!

V této rubrice jsou zveřejňováni ti jubilanti, kteří v letošním roce oslaví kulaté nebo půlkulaté výročí svého narození, a to počínaje sedmdesátkou a více. U osob nad osmdesát let pak zveřejňujeme každý rok. Ti z vás, kteří si nepřejete, aby Vaše maličkost byla ve společenské kronice zmíněna, sdělte, prosím, svůj požadavek redaktorovi Martinu Soukupovi na telefonní číslo 481 540 504.

Měsíc září 2011

Miroslava Nesvadbová 75 let
 Vlasta Šneková 88 let
 Kurt Pohl 70 let
 Vladimír Šmíd 70 let
 Vlasta Starová 90 let

BLAHOPŘEJEME

NOVÉ KNIHY V MĚSTSKÉ KNIHOVNĚ

Historické romance:

Needham L. – Kouzlo polibku; Krásná rebelka; Laurens S. – K zbláznění; Ušlechtilá vášeň.

Dramatický román:

García Lorca F. – Dům Bernardy Alby.

Romány pro ženy:

Lowell E. – Letní závrať; Monyová S. – Srdcebohy; Lasicová H. – Pravdivý příběh lži; Formánek Z. – Jak (se) loví Popelky; Keleová-Vasilková T. – Duho-vý most.

Román válečný:

Nowak H. – Země zalévaná krví.

Romány napínavé:

Fieldingová J. – Nebezpečná zóna; Dreyer E. – Neohlížej se.

Sci-fi:

McDevitt J. – Omega; Bartoš T. – Žoldněři.

Povídky:

Vaněček J. – Veselosti z krumlovského Česka.

Fantasy:

Heitz M. – Ulldart – Doba temnoty III; Lukjaněnko S. – Zlá doba pro draky.

Thriller:

Forsyth F. – Kobra; Barclay L. – Ne-příjemně blízko; O'Connor E. – Leda; Patterson J. – Uvidíš, zemřeš.

Romány detektivní:

Edwardson A. – Nebe na zemi; Ingólfsson V. – Záhada ostrova Flatey; Stallwood V. – Smrt zahradnice; Ferrarisová Z. – Oči pouště.

Román historický:

Sem-Sandberg S. – Chudí v Lodži; Weirová A. – Nevinná zrádkyně; Whitton, H. – Anna Falcká; Körnerová H. – Minuta na rozloučenou.

Román psychologický:

Dočekalová M. – Něco za něco.

Román lékařský:

Dreyer E. – Neber si to osobně.

Kriminální případy:

Berry-Dee Ch. – Vrazi z internetu.

Cestopisné črty:

Šmíd J. – Z Paříže...

Poezie:

Zlesák L. – Kostička k domovu.

Fotografická publikace:

Boněk J. – Miroslav Verner: Můj život s Egyptem.

Turistický průvodce:

Nový Zéland.

Román milostný:

Deveraux J. – Vůně jasmínu; Garlock D. – Otevřená náruč

Kniha populárně naučná:

Strunecká A. – Doba jedová.

Romány pro dívky:

Stínil L. – Královna krásy; Chci se zamilovat; Lanczová L. – Létem políbená; Cabotová M. – Allie Finklová 2.

Fantasy pro mládež:

Castová P.C. – Škola noci 7 (Vyhořelá); Zinková M. – Proctví sester.

Naučná kniha pro děti:

Velká kniha draků.

Knihy pro děti:

Webb H. – Maxíkovo dobrodružství; Cohon R. – Šmoulové (filmový příběh).

Komiks pro dívky:

Pupíky 4.

www.knihovna.slunicko.net

knihovna.harrachov@worldonline.cz

Půjčovní hodiny

Pondělí 12 – 17

Úterý -----

Středa 12 – 17

Čtvrtek 9 - 11, 12 – 18

Pátek 12 – 15

Tel. číslo: 481 529 603

Harrachovský zpravodaj vydává Město Harrachov, Centrum 150, Harrachov, 51246. Redakční rada pracuje ve složení: R. Bališová Zamlarová, M. Soukup, D. Hloušek, J. Stejskal, S. Střelcová, Z. Tondrová a K. Zajícová. Příspěvky či inzerci zasílejte na adresu redaktora Martina Soukupa (zpravodaj@harrachov.cz, tel. 481 540 504) nebo zanecháte v podatelně Městského úřadu. Lze se obracet i na tajemnici MěÚ R. Bališovou Zamlarovou (tel. 481 528 133, tajemnik@harrachov.cz). Nevyžádané příspěvky se nevracejí. Uzávěrka příštího čísla je 30.9. 2011. Evidenční číslo MK ČR E 15902. Sazba D. Hloušek, tisk SURA s.r.o.

NEJNAVŠTĚVOVANĚJŠÍ INFORMAČNÍ SERVER PRO HARRACHOV
DLE OFICIÁLNÍHO AUDITU NÁVŠTĚVNOSTI TOPLIST WWW.TOPLIST.CZ

www.harrachov.com

Nabízíme prezentaci Vašeho objektu na nejnavštěvovanějším informačním portále pro Harrachov za cenu **240,-Kč/Měsíčně**

Kompletní prezentace obsahuje:

Uveřejnění detailů vašeho objektu včetně polohy a ceníku na serverech **www.harrachov.com** a **www.harrachov-info.cz**

Zařazení do rezervačního systému

Prezentaci **LAST MIN** nabídky

300 pohledů vašeho Hotelu, pensionu nebo apartmánu **ZDARMA** (pouze při registraci na 1 rok)

Internetové stránky včetně administračního systému **ZDARMA** (pouze při registraci na 1 rok)

www.harrachov-info.cz

300 pohledů Vašeho hotelu, pensionu nebo apartmánů

Nabízíme vytištění 300 ks pohledů ve standardní velikosti 20,5 x 10,5 cm se čtyřmi obrázky, podkladem a názvem Vašeho pensionu. Pohledy jsou z lícové strany barevné a lakované, ze zadní strany černobílé a matné. Tato nabídka platí pouze při registraci na jeden rok.

Internetové stránky Vašeho hotelu, pensionu nebo apartmánů

Nabízíme vytvoření internetové prezentace Vašeho hotelu, pensionu nebo apartmánů **ZDARMA**. Jedná se o jednotný program, který umožňuje velice snadné vytvoření internetových stránek a jejich následnou administraci. Design je unifikovaný a je možnost výběru ze tří variant. Tato nabídka platí pouze při registraci na jeden rok.

Při registraci obdržíte **ZDARMA:**

- 1) Internetové stránky
- 2) Administrační program
- 3) Základní optimalizaci Vašich stránek pro vyhledávače (Google, Seznam, Yahoo..)

Provozovatel: Robert Schäfer, Harrachov 162, info@schafer.cz, Mobil: 608 15 14 19